

Dz. U. 2017 poz. 623

U S T A W A

z dnia 10 lutego 2017 r.

o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2025 r.
poz. 294.

Art. 1. Ustawa określa organizację i zadania Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, zwanego dalej „Krajowym Ośrodkiem”.

Art. 2. 1. Krajowy Ośrodek jest państwową osobą prawną będącą agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, 1572, 1717, 1756 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 39).

2. Siedzibą Krajowego Ośrodka jest miasto stołeczne Warszawa.

3. Nadzór nad Krajowym Ośrodkiem sprawuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi.

Art. 3. 1. Krajowy Ośrodek działa na podstawie ustawy oraz statutu.

2. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, w drodze rozporządzenia, nadaje Krajowemu Ośrodkowi statut, biorąc pod uwagę zakres jego zadań.

3. Statut Krajowego Ośrodka określa w szczególności:

- 1) organizację wewnętrzną Krajowego Ośrodka;
- 2) system kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego;
- 3) sposób postępowania z mieniem niezagospodarowanym, wchodzącym w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 589, 1089 i 1230);
- 4) siedziby oddziałów terenowych Krajowego Ośrodka, a w przypadku oddziałów terenowych działających w województwie zachodniopomorskim – również ich zasięg terytorialny.

Art. 4. 1. Organem Krajowego Ośrodka jest Dyrektor Generalny, który kieruje Krajowym Ośrodkiem i reprezentuje go na zewnątrz.

2. Dyrektora Generalnego powołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Prezes Rady Ministrów odwołuje Dyrektora Generalnego.

3. Dyrektor Generalny wykonuje zadania przy pomocy zastępców Dyrektora Generalnego oraz dyrektorów oddziałów terenowych Krajowego Ośrodka.

4. Zastępców Dyrektora Generalnego powołuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi na wniosek Dyrektora Generalnego. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi odwołuje zastępców Dyrektora Generalnego.

5. Stanowisko Dyrektora Generalnego i zastępcy Dyrektora Generalnego może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 6) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu zadań realizowanych przez Krajowy Ośrodek.

Art. 5. 1. W Krajowym Ośrodku wyodrębnia się następujące jednostki organizacyjne:

- 1) biuro Krajowego Ośrodka, zwane dalej „Centralą”;
- 2) oddziały terenowe Krajowego Ośrodka działające w każdym województwie, z tym że w województwie zachodniopomorskim wyodrębnia się dwa oddziały terenowe.

2. Oddziałem terenowym Krajowego Ośrodka kieruje dyrektor przy pomocy zastępców.

3. Dyrektor Generalny powołuje i odwołuje:

- 1) kierowników komórek organizacyjnych w Centrali i ich zastępców;
- 2) głównego księgowego;
- 3) dyrektorów i zastępców dyrektorów oddziałów terenowych Krajowego Ośrodka;

- 4) pełnomocników i doradców Dyrektora Generalnego w Centrali lub oddziałach terenowych Krajowego Ośrodka.

4. Stanowiska wymienione w ust. 3 pkt 1, 3 i 4 może zajmować osoba, która:

- 1) posiada wykształcenie wyższe;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Art. 5a. Centrala i oddziały terenowe Krajowego Ośrodka używają wizerunku orła ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej oraz pieczęci urzędowej określonej w przepisach o pieczęciach państwowych.

Art. 6. 1. Powołanie na stanowiska, o których mowa w art. 4 ust. 5 i art. 5 ust. 3, jest równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 oraz z 2024 r. poz. 878, 1222, 1871 i 1965).

2. Jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, czynności z zakresu prawa pracy w odniesieniu do Dyrektora Generalnego wykonuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi.

Art. 7. 1. Nabór kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Krajowym Ośrodku, z wyłączeniem stanowisk pracy, o których mowa w art. 4 ust. 5 i art. 5 ust. 3, jest otwarty i konkurencyjny.

2. Ogłoszenie o naborze udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), oraz umieszcza się w miejscu powszechnie dostępnym w jednostce organizacyjnej, w której jest prowadzony nabór.

3. Informacje o kandydatach, którzy zgłosili się do naboru, stanowią informację publiczną w zakresie objętym wymaganiami określonymi w ogłoszeniu o naborze.

4. Termin do składania dokumentów, określony w ogłoszeniu o naborze, nie może być krótszy niż 14 dni od dnia udostępnienia tego ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej.

5. Po upływie terminu do składania dokumentów określonego w ogłoszeniu o naborze niezwłocznie upowszechnia się listę kandydatów, którzy spełniają wymagania formalne określone w ogłoszeniu o naborze, przez udostępnienie jej

w Biuletynie Informacji Publicznej, a także przez umieszczenie jej w miejscu powszechnie dostępnym w jednostce organizacyjnej, w której jest prowadzony nabór.

6. Lista, o której mowa w ust. 5, zawiera imię i nazwisko kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 i 1237).

7. Z przeprowadzonego naboru kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Krajowym Ośrodku sporządza się protokół oraz informację o wyniku naboru.

8. Protokół, o którym mowa w ust. 7, zawiera w szczególności:

- 1) określenie stanowiska pracy, na które był prowadzony nabór, liczbę kandydatów oraz imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 5 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 2) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 3) uzasadnienie dokonanego wyboru kandydata.

9. Informacja, o której mowa w ust. 7, zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu, do którego był prowadzony nabór;
- 2) określenie stanowiska pracy, na które był prowadzony nabór;
- 3) imię i nazwisko kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny;
- 4) uzasadnienie dokonanego wyboru kandydata albo uzasadnienie niezatrudnienia żadnego kandydata.

10. Informację, o której mowa w ust. 7, udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej i umieszcza w miejscu powszechnie dostępnym w jednostce organizacyjnej, w której był prowadzony nabór, w terminie 14 dni od dnia zatrudnienia wybranego kandydata albo zakończenia naboru – w przypadku gdy w jego wyniku nie doszło do zatrudnienia żadnego kandydata.

11. Jeżeli stosunek pracy osoby wyłonionej w drodze naboru ustał w ciągu 3 miesięcy od dnia nawiązania stosunku pracy, można zatrudnić na tym samym stanowisku kolejnego najlepszego kandydata wymienionego w protokole tego naboru. Przepisy ust. 9 i 10 stosuje się odpowiednio.

Art. 7a. 1. Na wolne stanowisko pracy w Krajowym Ośrodku może zostać przeniesiony pracownik urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych oraz rybołówstwa, w tym będący członkiem

korpusu służby cywilnej w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 409), w drodze porozumienia pracodawców, za zgodą tego pracownika.

2. W przypadku przeniesienia, o którym mowa w ust. 1, z pracownikiem nawiązuje się stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo na czas określony.

3. Pracownik, o którym mowa w ust. 1, zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia, z uwzględnieniem dodatków, o których mowa w art. 85 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, przez okres trzech miesięcy następujących po miesiącu, w którym został przeniesiony na nowe stanowisko, jeżeli jest ono wyższe od przysługującego na nowym stanowisku.

Art. 8. 1. Dyrektor Generalny i dyrektorzy oddziałów terenowych Krajowego Ośrodka wydają decyzje administracyjne w zakresie określonym w odrębnych przepisach.

2. Dyrektor Generalny oraz dyrektorzy oddziałów terenowych Krajowego Ośrodka mogą upoważniać pracowników Krajowego Ośrodka do podejmowania określonych czynności, w tym do wydawania decyzji administracyjnych.

3. W postępowaniu administracyjnym organem wyższego stopnia w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) w stosunku do:

- 1) dyrektorów oddziałów terenowych Krajowego Ośrodka – jest Dyrektor Generalny;
- 2) Dyrektora Generalnego – jest minister właściwy do spraw rozwoju wsi.

Art. 9. 1. Krajowy Ośrodek realizuje zadania wynikające z polityki państwa, w szczególności w zakresie wdrażania i stosowania instrumentów wsparcia rolnictwa, aktywnej polityki rolnej oraz rozwoju obszarów wiejskich.

2. Do zadań Krajowego Ośrodka należy:

- 1) tworzenie oraz poprawa struktury obszarowej gospodarstw rodzinnych;
- 2) tworzenie warunków sprzyjających racjonalnemu wykorzystaniu potencjału produkcyjnego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa;
- 3) restrukturyzacja oraz prywatyzacja mienia Skarbu Państwa użytkowanego na cele rolnicze;
- 4) obrót nieruchomościami i innymi składnikami majątku Skarbu Państwa;

- 5) administrowanie zasobami majątkowymi Skarbu Państwa przeznaczonymi na cele rolne;
- 6) zabezpieczenie majątku Skarbu Państwa;
- 7) inicjowanie prac urzędniowo-rolnych;
- 8) popieranie organizowania na gruntach Skarbu Państwa gospodarstw rolnych;
- 9) wykonywanie praw z udziałów i akcji;
- 9a) tworzenie lub przystępowanie do spółki handlowej oraz posiadanie, obejmowanie lub nabywanie akcji lub udziałów w spółkach na zasadach określonych w ustawie oraz przepisach odrębnych ustaw;
- 10) wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii, w szczególności w rolnictwie;
- 11) monitorowanie:
 - a) produkcji biogazu rolniczego,
 - b) rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych,
 - c) produkcji biopłynów,
 - d) rynku maku,
 - e) rynku konopi włóknistych;
- 12) gromadzenie informacji dotyczących istniejącej, będącej w budowie lub planowanej infrastruktury energetycznej służącej do wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego oraz biokomponentów, o których mowa w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 20, 834 i 1946);
- 13) obsługa funduszy promocji produktów rolno-spożywczych;
- 14) gromadzenie, analiza i udostępnianie informacji dotyczących rynków produktów rolnych i żywnościowych;
- 15) opracowywanie i upowszechnianie informacji związanych z realizacją mechanizmów aktywnej polityki rolnej na rynkach produktów rolnych i żywnościowych;
- 16) prowadzenie i wsparcie działań promocyjnych, informacyjnych, edukacyjnych, kulturalnych, w tym w formie wystaw, pokazów oraz konkursów, w szczególności dotyczących:
 - a) produktów rolnych i żywnościowych, metod ich produkcji, a także systemów jakości produktów rolnych i żywnościowych, z wyłączeniem działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących rolnictwa i gospodarki

- żywnościowej realizowanych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, rynków rolnych, rybołówstwa lub rozwoju wsi,
- b) upowszechniania postępu biologicznego w rolnictwie w zakresie hodowli roślin uprawnych oraz zwierząt gospodarskich;
- 17) wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego z zagranicą;
- 17a) wspieranie rozwoju sektora rolno-spożywczego;
- 18) (uchylony)
- 19) (uchylony)
- 20) uczestnictwo, jako instytucja pośrednicząca i beneficjent, w realizacji programu operacyjnego Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz. Urz. UE L 72 z 12.03.2014, str. 1);
- 21) administrowanie potencjałem produkcyjnym produktów sektora wina w rozumieniu art. 2 pkt 25 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich (Dz. U. z 2023 r. poz. 550);
- 22) prowadzenie rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o wyrobach winiarskich;
- 23) uczestnictwo, jako instytucja pośrednicząca i beneficjent, w realizacji operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) przeznaczonych na zwalczanie deprywacji materialnej;
- 24) realizacja działań rozwojowych i inwestycyjnych w zakresie innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym;
- 25) prowadzenie rejestrów, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 262);
- 26) prowadzenie rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1584);
- 27) wykonywanie zadań, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa (Dz. U. poz. 1130 oraz z 2024 r. poz. 1964).

3. Krajowy Ośrodek wykonuje również zadania inne niż wymienione w ust. 2, w szczególności zadania delegowane, jeżeli odrębne przepisy tak stanowią.

4. Dyrektor Generalny składa ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi roczne sprawozdanie z działalności Krajowego Ośrodka do dnia 15 maja każdego roku.

5. Dane gromadzone przez Krajowy Ośrodek są udostępniane Głównemu Urzędowi Statystycznemu zgodnie ze szczegółowym zakresem, w formie, postaci i terminach określonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej, ustalonym na podstawie art. 18 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1799).

Art. 10. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi może powierzać Krajowemu Ośrodkowi realizację zadań dla niego określonych, zapewniając Krajowemu Ośrodkowi na ten cel odpowiednie środki finansowe.

2. Jednostki sektora finansów publicznych mogą, za zgodą ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, powierzać Krajowemu Ośrodkowi realizację zadań dla nich określonych, zapewniając Krajowemu Ośrodkowi na ten cel odpowiednie środki finansowe.

Art. 11. 1. Krajowy Ośrodek prowadzi samodzielną gospodarkę finansową.

2. Krajowy Ośrodek działa zgodnie z planem finansowym obejmującym rok obrotowy pokrywający się z rokiem kalendarzowym.

2a. Dyrektor Generalny przekazuje dyrektorom oddziałów terenowych limit wydatków przeznaczonych na funkcjonowanie oddziałów terenowych Krajowego Ośrodka w danym roku obrotowym, w terminie 20 dni od dnia wejścia w życie ustawy budżetowej na dany rok.

2b. Roczny plan finansowy Krajowego Ośrodka nie obejmuje swoim zakresem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz krajowych środków publicznych przeznaczonych na współfinansowanie wydatków realizowanych z tych funduszy, z wyłączeniem środków na finansowanie projektów w ramach pomocy technicznej oraz zadań, które są realizowane na podstawie odrębnych przepisów.

3. Projekt rocznego planu finansowego Krajowego Ośrodka, o którym mowa w ust. 2, zatwierdza minister właściwy do spraw rozwoju wsi i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w trybie określonym w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.

4. Zasady wynagradzania pracowników Krajowego Ośrodka są określone w regulaminie wynagradzania ustalonym przez Dyrektora Generalnego za zgodą ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

Art. 12. 1. Krajowy Ośrodek prowadzi rachunkowość na zasadach określonych w przepisach o rachunkowości, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

2. Roczne sprawozdanie finansowe Krajowego Ośrodka podlega badaniu przez biegłego rewidenta.

3. Wyboru podmiotu uprawnionego do badania rocznego sprawozdania finansowego Krajowego Ośrodka dokonuje minister właściwy do spraw rozwoju wsi.

4. Roczne sprawozdanie finansowe Krajowego Ośrodka wraz z opinią z przeprowadzonego badania tego sprawozdania zatwierdza minister właściwy do spraw rozwoju wsi na wniosek Dyrektora Generalnego.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, na wniosek Dyrektora Generalnego, dokonuje podziału rocznego wyniku finansowego Krajowego Ośrodka.

Art. 13. 1. W zakresie gospodarki finansowej Krajowego Ośrodka:

1) przychodami Krajowego Ośrodka są:

- a) przychody ze sprzedaży mienia własnego Krajowego Ośrodka,
- b) przychody z umów najmu lub innych umów o podobnym charakterze, dotyczących mienia własnego Krajowego Ośrodka,
- c) środki, o których mowa w art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, w kwocie przyznanej Krajowemu Ośrodkowi w ramach limitu, o którym mowa w art. 20 ust. 5 tej ustawy,
- d) odsetki od wolnych środków przekazanych w depozyt zgodnie z przepisami o finansach publicznych,
- e) środki budżetowe określone corocznie w ustawie budżetowej w formie dotacji podmiotowych i dotacji celowych,
- f) inne przychody z działalności Krajowego Ośrodka;

2) kosztami Krajowego Ośrodka są:

- a) koszty funkcjonowania Centrali i oddziałów terenowych Krajowego Ośrodka,
- b) inne koszty działalności Krajowego Ośrodka związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 9.

2. Krajowy Ośrodek tworzy następujące fundusze własne:

- 1) fundusz Krajowego Ośrodka;
- 2) fundusz rezerwowy.

Art. 14. 1. Fundusz Krajowego Ośrodka odzwierciedla wartość mienia własnego Krajowego Ośrodka w dniu jego utworzenia.

2. Fundusz rezerwowy ulega:

- 1) zwiększeniu o zysk netto;
- 2) zmniejszeniu o stratę netto.

Art. 14a. 1. Dyrektor oddziału terenowego Krajowego Ośrodka, w ramach limitu wydatków, o którym mowa w art. 11 ust. 2a, może w imieniu i na rzecz Krajowego Ośrodka udzielać zamówień publicznych, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane, związane wyłącznie z działalnością tego oddziału terenowego Krajowego Ośrodka.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do dyrektora oddziału terenowego Krajowego Ośrodka stosuje się odpowiednio przepisy prawa zamówień publicznych dotyczące kierownika zamawiającego.

3. Każda jednostka organizacyjna Krajowego Ośrodka, zgodnie z przepisami prawa zamówień publicznych, samodzielnie sporządza:

- 1) plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych, jakie przewiduje przeprowadzić w danym roku finansowym,
- 2) roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych
– uwzględniając wydatki planowane i dokonane w ramach rocznego planu finansowego Krajowego Ośrodka, o którym mowa w art. 11 ust. 2, oraz rocznego planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Art. 15. 1. W celu pełnego pokrycia wydatków własnych oraz realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, Krajowy Ośrodek może zaciągać zobowiązania finansowe.

2. Krajowy Ośrodek może dokonywać, za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych, emisji własnych obligacji.

3. Krajowy Ośrodek, za zgodą ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, może wykorzystywać mienie do ustanawiania zabezpieczeń zaciąganych zobowiązań finansowych, o których mowa w ust. 1, oraz emisji obligacji, o których mowa w ust. 2.

Krajowy Ośrodek może w szczególności ustanowić hipotekę na nieruchomościach Krajowego Ośrodka.

4. Krajowy Ośrodek, za zgodą ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, może wykorzystywać mienie do ustanawiania zabezpieczeń zobowiązań finansowych innych niż te, o których mowa w ust. 1, jeżeli są związane z realizacją zadań wynikających z polityki państwa, w szczególności w zakresie wdrażania i stosowania instrumentów wsparcia rolnictwa, aktywnej polityki rolnej oraz rozwoju obszarów wiejskich. Krajowy Ośrodek może w szczególności ustanowić hipotekę na nieruchomościach Krajowego Ośrodka.

Art. 16. 1. W celu realizacji zadań Krajowy Ośrodek jest uprawniony do użytkowania krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, o którym mowa w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), oraz do pozyskiwania informacji z komputerowej bazy danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1815).

2. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zapewnia Krajowemu Ośrodkowi nieodpłatnie pełny dostęp do krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, o którym mowa w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, a także możliwość pozyskiwania informacji z komputerowej bazy danych prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Art. 16a. 1. W celu realizacji zadań ustawowych Krajowy Ośrodek jest uprawniony do wykorzystywania danych z ewidencji gruntów i budynków, o której mowa w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824).

2. Starosta udostępnia Krajowemu Ośrodkowi dane z ewidencji gruntów i budynków nieodpłatnie.

3. Przy udostępnianiu danych, o których mowa w ust. 2, przepis art. 15 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 i 1717) stosuje się odpowiednio.

Art. 17. 1. Krajowy Ośrodek, za zgodą ministra właściwego do spraw aktywów państwowych, może tworzyć lub przystępować do spółki handlowej oraz posiadać, obejmować lub nabywać akcje lub udziały w spółkach. Przepisu art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie stosuje się.

2. W przypadku gdy jest to niezbędne dla realizacji polityki gospodarczej państwa, w tym ochrony interesów Skarbu Państwa, na wniosek ministra właściwego do spraw aktywów państwowych Krajowy Ośrodek przekazuje temu ministrowi akcje lub udziały, o których mowa w ust. 1.

Art. 18. 1. Krajowy Ośrodek może dokonywać sprzedaży wymagalnych wierzytelności Krajowego Ośrodka w przypadku trwałej utraty przez dłużników Krajowego Ośrodka zdolności do spłaty zadłużenia.

2. Wierzytelności Krajowego Ośrodka są sprzedawane:

- 1) w drodze przetargu;
- 2) na podstawie oferty ogłoszonej publicznie;
- 3) w wyniku rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia.

3. Przy sprzedaży wierzytelności Krajowego Ośrodka stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny o zmianie wierzyciela z następującymi wyjątkami:

- 1) nie jest wymagana zgoda dłużnika;
- 2) sprzedaż nie może być dokonana na rzecz dłużnika, jego zstępnych i wstępnych, podmiotu będącego w stosunku do dłużnika podmiotem dominującym lub zależnym w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 620 i 1863 oraz z 2025 r. poz. 146).

4. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb sprzedaży wierzytelności Krajowego Ośrodka, mając na względzie prawidłowe gospodarowanie środkami finansowymi.

Art. 19. 1. Krajowy Ośrodek przeprowadza kontrole podmiotów uczestniczących w mechanizmach administrowanych przez Krajowy Ośrodek w ramach zadań wykonywanych przez Krajowy Ośrodek.

2. Czynności kontrolne w ramach kontroli, o których mowa w ust. 1, są wykonywane przez:

- 1) pracowników Krajowego Ośrodka,
- 2) jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 20

– na podstawie upoważnienia do wykonywania tych czynności wydanego przez Dyrektora Generalnego.

3. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, ich miejsce i zakres oraz podstawę prawną do ich wykonywania.

4. Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych osoba upoważniona do ich wykonywania jest obowiązana okazać upoważnienie, o którym mowa w ust. 2.

5. Osoba upoważniona do wykonywania czynności kontrolnych ma prawo do:

- 1) wstępu do obiektów i pomieszczeń należących do podmiotów, o których mowa w ust. 1, w szczególności do pomieszczeń produkcyjnych i magazynowych;
- 2) wstępu na teren gospodarstwa rolnego;
- 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem czynności kontrolnych;
- 4) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem czynności kontrolnych, sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kopii oraz zabezpieczania tych dokumentów;
- 5) sporządzania dokumentacji fotograficznej z przeprowadzonych czynności kontrolnych;
- 6) pobierania do badań próbek produktów rolnych i żywnościowych oraz innych produktów zawierających w swoim składzie produkty rolne i żywnościowe.

6. Osoba wykonująca czynności kontrolne sporządza z tych czynności raport.

7. Raport, o którym mowa w ust. 6, podpisuje osoba wykonująca czynności kontrolne oraz podmiot, o którym mowa w ust. 1.

8. W przypadku odmowy podpisania raportu, o którym mowa w ust. 6, przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, raport podpisuje tylko osoba wykonująca czynności kontrolne, dokonując w raporcie stosownej adnotacji o tej odmowie.

9. W przypadku gdy podmiot, o którym mowa w ust. 1, nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w raporcie, o którym mowa w ust. 6, może zgłosić umotywowane zastrzeżenia co do tych ustaleń osobie, która sporządziła raport.

10. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, wzór upoważnienia, o którym mowa w ust. 2, mając na względzie ujednolicenie informacji zawartych w upoważnieniu.

Art. 20. 1. Dyrektor Generalny może powierzyć, w drodze umowy, przeprowadzanie czynności kontrolnych w ramach kontroli, o których mowa w art. 19 ust. 1, wyspecjalizowanym jednostkom organizacyjnym, które spełniają warunki organizacyjne, techniczne i kadrowe niezbędne do ich przeprowadzenia, w szczególności posiadającym procedury zapewniające właściwe przeprowadzenie czynności kontrolnych, dysponującym urządzeniami niezbędnymi do przeprowadzenia czynności kontrolnych oraz zapewniającym, że czynności kontrolne będą wykonywane przez osoby posiadające kompetencje niezbędne do ich przeprowadzenia.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) szczegółowy zakres powierzonych zadań;
- 2) zakres obowiązków i odpowiedzialność jednostki organizacyjnej za ich wykonanie;
- 3) koszty realizacji powierzonych zadań;
- 4) sposób dokumentowania wykonywanych zadań oraz terminy informowania organów Krajowego Ośrodka o wynikach przeprowadzonych czynności kontrolnych;
- 5) sposób postępowania z dokumentami związanymi z realizacją powierzonych zadań.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki organizacyjne, techniczne i kadrowe, jakie powinny spełniać jednostki organizacyjne, którym można powierzyć przeprowadzanie czynności kontrolnych w ramach kontroli, o których mowa w art. 19 ust. 1, mając na względzie, aby warunki te odpowiadały specyfice i zakresowi tych kontroli oraz zapewniały przeprowadzanie czynności kontrolnych w jednolity sposób na obszarze całego kraju.

Art. 21. Ustawa wchodzi w życie w terminie¹⁾ i na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 lutego 2017 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. poz. 624 i 1503).

¹⁾ Ustawa weszła w życie z dniem 1 września 2017 r. na podstawie art. 1 ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. poz. 624 i 1503), która weszła w życie z dniem 1 września 2017 r.